

Przedmiot	<h1>Podstawy etyki ogólnej</h1>
Punkty ECTS	3
Kierunek	polonistyczno-filozoficzny
Wstępne wymagania	Znajomość encyklopedyczna podstawowych teorii etycznych.
Prowadzący	Dr Piotr Makowski
Typ zajęć	wykład
Opis przedmiotu	<p>Zajęcia mają za zadanie wprowadzić w podstawową problematykę współczesnej etyki. Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów ze strukturą badań etycznych, podstawową terminologią z zakresu etyki oraz klasycznymi ujęciami normatywnymi. Pozwalają opanować umiejętność rozumienia granic między etyką, moralnością i metaetyką oraz specyfikę uzasadniania w etyce. Polegają na prezentacji wybranych koncepcji klasycznych i najnowszych oraz omówieniu podstawowych zagadnień z zakresu analizy filozoficznej, dotyczącej sfery działania, podmiotowości praktycznej oraz terminologii z nimi związanej. Dają możliwość wyćwiczenia dostrzegania podstawowych zależności pomiędzy abstrakcyjnymi problemami metaetyki, stopniem zaawansowania refleksji z nimi związanej a aktualnymi zagadnieniami natury etycznej.</p>
Syllabus:	
1 tydzień	<p>Wprowadzenie. Program zajęć.</p> <p>Spektrum problemowe etyki ogólnej: moralność, etyka normatywna i metaetyka. Kwestia demarkacji etyki normatywnej i metaetyki. Dwa typy etyki. Uzasadnianie.</p>
2 tydzień	<p>Potoczne poznanie moralne i teologia (Ricken, <i>Etyka ogólna</i>: rozdz. A; Gewirth, <i>Metaetyka a etyka normatywna</i>, Makowski, <i>Po metaetyce: Wstęp i Rozważania końcowe</i>).</p>
3 tydzień	<p>Podstawowe terminy etyczne (I): Termin <i>dobry</i> i możliwość jego zdefiniowania. Interpretacja <i>Argumentu Otwartego Pytania</i> Moore'a (Makowski, <i>Po metaetyce</i>: rozdz. 1.1. i 2.2.1).</p>
4 i 5 tydzień	<p>Podstawowe terminy etyczne (II): Terminy <i>obowiązek</i> i <i>powinność</i>. Moralne i pozamoralne użycia <i>powinności</i> Błąd naturalistyczny i „błąd błędu naturalistycznego“ (Makowski, <i>Gilotyna Hume'a</i>; <i>Po metaetyce</i>, rozdz. 1.2; Searle, <i>Czynności mowy</i>: rozdz. 6, 6.1).</p>
6 tydzień	<p>Uzasadnianie w etyce. Zarys stanowisk. Kognitywizm i nonkognitywizm (F. Ricken, <i>Etyka ogólna</i>, rozdz. B).</p>

- 7 tydzień Realizm i antyrealizm moralny (Smith, *Realizm*; Makowski, *Po metaetyce*: rozdz. 2.3.3).
- 8 i 9 tydzień Zagadnienie normatywności w etyce a sposoby rozumienia jej mocy. Możliwości uzasadnienia normatywności. Pytanie *dlaczego powinienem być moralny/moralna?* (Copp, *Naturalizm i trzy stopnie normatywności*; Makowski, *Po metaetyce*: rozdz. 2.5.1; Rorty, *Filozofia jako polityka kulturalna*: rozdz. 13.).
- 10 i 11 tydzień Etyka normatywna (I): Deontologia. Filozofia moralna I. Kanta: autonomia i imperatyw kategoryczny. Błędy w teorii Kanta a jej współczesna aktualność (Kant, *Uzasadnienie metafizyki moralności*; Makowski, *Po metaetyce*; rozdz. 4.1; Tugendat, *Wykłady o etyce*: rozdz.: 6 i 7)
- 12 i 13 tydzień Etyka normatywna (II): Etyka cnót. Etyka Arystotelesa a współczesne warianty neoarystotelizmu (Tugendhat, *Wykłady o etyce*, rozdz. 11-13; Makowski, *Po metaetyce*: rozdz. 3).
- 14 tydzień Etyka normatywna (II): Utylitaryzm klasyczny. Paradoksy utylitaryzmu na przykładzie etyki populacji: paradoks odrażającej konkluzji (Mill, *Utylitaryzm*; Parfit, *Reasons and Persons*).

Literatura

- D. Copp, *Naturalizm i trzy stopnie normatywności*, przeł. P. Makowski, *Etyka*, 42/2009: 51–83.
- A. Gewirth, *Metaetyka a etyka normatywna*, przeł. Cz. Porębski, w: Ija Lazari-Pawłowska, *Metaetyka*, Warszawa, PWN 1975, s. 347-371.
- I. Kant, *Uzasadnienie metafizyki moralności* (wyd. dowolne).
- P. Makowski, *Po metaetyce*, Kraków: TAIWPN Universitas 2012.
- P. Makowski, *Gilotyna Hume'a*, Przegląd Filozoficzny Nowa Seria, 80(4)/2011, s. 307–334.
- J.S. Mill, *Utylitaryzm* (wyd. dowolne).
- D. Parfit, *Reasons and Persons*, Oxford UP 1984.
- F. Ricken, *Etyka ogólna*, przeł. P. Domański, Kęty, Antyk 2001.
- R. Rorty, *Filozofia jako polityka kulturalna*, przeł. B. Baran, Czytelnik, Warszawa 2009.
- J. Searle, *Czynności mowy*, przeł. B. Chwedeńczuk, PAX, Warszawa 1987.
- M. Smith, *Realizm*, przeł. J. Górnicka w: *Przewodnik po etyce*, P. Singer (red.), Warszawa, KiW 2002, s. 447-456.
- E. Tugendhat, *Wykłady o etyce*, przeł. J. Sidorek, Oficyna Naukowa, Warszawa 2004.